НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
НАН УКРАЇНИ

МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ

БЕРЕЗЕНЬ 2016 р.

Харків, 2016

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проектів НДЦ ІПР НАН України в сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований з січня 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін в законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні в сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямами:

- реєстраційна система;
- адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування;
- податкова політика та адміністрування податків;
- зовнішньоекономічна діяльність;
- бюджетна система та міжбюджетні відносини;
- малий бізнес;
- контрольно-перевірочна діяльність (державний нагляд та контроль)
- публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає три основних розділи: 1) нормативно-правові акти, прийняті у відповідному місяці; 2) нормативно-правові акти, які були прийняті раніше, але набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах (статистична інформація та аналіз тенденцій), результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо).

Зміст

1. Нормативно-правові акти, які прийняті у березні 2016 р. 4

2. Нормативно-правові акти, які набирають чинності в березні 2016 р. 19

3. Практика дерегулювання економіки України 21

4. Оцінка якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів 23

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ ПРИЙНЯТІ У БЕРЕЗНІ 2016 р.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 р. №159 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. №229 і від 15 лютого 2002 р. №155» (набув чинності 12.03.2016)

Коментар: Постановою спрощується порядок отримання адміністративних послуг

Постановою внесено зміни до п. 3. Положення про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. № 229 та п.2. Порядку реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення експортних операцій з металобрухтом, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 15.

Змінами зазначено, що суб'єкти звернення можуть подавати документи в електронному вигляді для отримання адміністративної послуги (індивідуальної ліцензії на здійснення резидентами майнових інвестицій за межами України та реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення експортних операцій з металобрухтом) через Єдиний державний портал адміністративних послуг.

Відомості про результати реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення операцій з металобрухтом будуть оприлюднюватися на сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі.

Таким чином, Постановою розширюється сфера застосування електронних технологій надання адміністративних послуг та спрощується порядок отримання адміністративних послуг від Міністерства економічного розвитку і торгівлі України для всіх суб'єктів господарювання.

Наказ Міністерства юстиції України «Про запровадження пілотного проекту організації розгляду звернень та особистого прийому громадян посадовими особами Міністерства юстиції України та його територіальних органів в режимі відеоконференц-зв'язку» від 10.02.2016 № 365/5 (набув чинності 4.03.2016)

Коментар: Міністерством запроваджено пілотний проект прийому громадян в режимі відеоконференц-зв'язку.

Порядок проведення відеоконференц-зв'язку Міністерством юстиції України

Реєстрація осіб, які бажають записатися на особистий прийом або подати звернення в режимі відеоконференц-зв'язку, здійснюється на спеціальному веб-порталі

Після заповнення клієнтом реєстраційної форми та завершення реєстрації засобами веб-порталу надається можливість отримання електронних сервісів по прийому громадян і розгляду їх звернень посадовими особами в режимі відеоконференц-зв'язку.

Складові частини заявки на сеанс відеоконференц-зв'язку

Короткий виклад мети особистого прийому, опис суті звернення

Відсканові документи щодо предмета особистого прийому або звернення (за потреби і в разі наявності таких документів)

Бажані дату і час проведення сеансу відеоконференц-зв'язку в рамках запропонованого графіка прийому відповідної посадової особи і встановленого часу

Після відправки заявки протягом 1 робочого дня клієнту надходить повідомлення про підтвердження прийняття заявки до попереднього розгляду

На веб-порталі розміщуються актуальні графіки особистого прийому громадян із зазначенням посадових осіб відповідного органу, які здійснюють прийом відвідувачів, дати, часу прийому в режимі відеоконференц-зв'язку, а також тривалості сеансу - для одного заявника сеанс не може перевищувати 30 хвилин.

Запис на особистий прийом та розгляд звернень в режимі відеоконференц-зв'язку здійснюється зареєстрованими і авторизованими відвідувачами шляхом подачі заявки на сеанс відеоконференц-зв'язку в рамках графіка особистого прийому відповідної посадової особи і встановленого часу.

У разі якщо бажані дата та час вже обрані іншим відвідувачем, засобами веб-порталу відвідувачеві пропонується вибрати інші вільні дату і час сеансу відеоконференц-зв'язку з відповідною посадовою особою. Заявка на сеанс відеоконференц-зв'язку є заявою про приєднання до договору з організатором відеоконференц-зв'язку.

Кожна заявка має унікальний реєстраційний номер, який є незмінним.

Подачі заявок на особистий прийом в режимі відеоконференц-зв'язку здійснюється за 7 календарних днів до дати прийому посадової особи згідно з графіком.

Проведення сеансу відеоконференц-зв'язку в Мін'юсті і його територіальних органах здійснюється в спеціально відведеному, обладнаному необхідними технічними засобами, місці.

Хід і результати особистого прийому та розгляду звернень громадян в режимі відеоконференц-зв'язку фіксуються за допомогою технічних засобів.

Таким чином, впровадження відеоконференц-зв’язку має сприяти зменшенню витрат часу суб’єктів господарювання на отримання інформації від посадових осіб Міністерства Юстиції та зниження корупційних ризиків за рахунок уникнення безпосереднього контакту суб’єктів з посадовими особами.

Наказ Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні» від 27.01.2016 № 26 (набув чинності 18.03.2016)

Коментар: Наказом спрощується порядок оформлення товарно-транспортних накладних.

Згідно до п. 11.1 глави 11 Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 14 жовтня 1997 року № 363 товарно-транспортна накладна (ТТН) може оформлюватись суб'єктом господарювання без дотримання форми, наведеної в додатку 7 до Правил, за умови наявності в ній:

ТТН може оформлюватися в дозвільній формі у разі наявності:

інформації про назву документа, дату і місце його складання	найменування (прізвище, ім'я, по батькові) перевізника та/або експедитора, замовника, вантажовідправника, вантажоодержувача
найменування та кількість вантажу, його основні характеристики та ознаки, які надають можливість однозначно ідентифікувати цей вантаж	пункти навантаження та розвантаження із зазначенням повної адреси, посади, прізвища та підписів відповідальних осіб вантажовідправника, вантажоодержувача, водія та/або експедитора

автомобіль (марка, модель, тип, реєстраційний номер), причіп/напівпричіп (марка, модель, тип, реєстраційний номер)

Таким чином, дія Наказу направлена на спрощення порядку оформлення товарно-транспортних накладних.

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку функціонування порталу електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи» від 23.03.2016 № 784/5 (набув чинності 29.03.2016)

Портал забезпечуватиме:

<u>без реєстрації користувача на порталі безоплатний доступ до:</u>

- відомостей з ЄДР, необхідних для видачі документів дозвільного характеру та ліцензій, а також про видані документи дозвільного характеру та ліцензії, для укладення цивільно-правових договорів;
- основних відомостей про громадські формування, що не мають статусу юридичної особи, які актуальні на момент запиту;
- результатів надання адміністративних послуг у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, у тому числі виписки та установчих документів юридичної особи, шляхом їх пошуку за кодом доступу;
- отримання витягу з ЄДР в електронній формі

<u>за умови реєстрації користувача на порталі електронних сервісів</u>

- створення персонального кабінету юридичної особи, іншої організації та фізичної особи - підприємця;
- подання документів в електронній формі для державної реєстрації;
- подання документів в електронній формі для ліцензування видів господарської діяльності, отримання документів дозвільного характеру;
- отримання витягу з ЄДР у електронній формі, в тому числі з установчими документами юридичної особи, актуальними на дату отримання такого витягу.

Коментар:

Наказом затверджено Порядок функціонування Порталу електронних сервісів, а саме:

- доступ державних органів, у тому числі судів, органів Національної поліції, органів прокуратури, органів Служби безпеки України, а також органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб до відомостей з ЄДР;

- оприлюднення для вільного доступу повідомлення про рішення щодо припинення юридичної особи на підставі внесених до ЄДР даних про перебування юридичної особи у процесі припинення,.

Реєстрація користувача на Порталі здійснюватиметься з використанням ЕЦП чи іншого альтернативного засобу ідентифікації особи.

Отже, Порядком закріплено норми функціонування Порталу, який спрощує доступ до електронних сервісів для юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань та зменшує корупційні ризики в процесі надання інформації.

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів IV і V категорій складності» від 30 березня 2016 р. № 256

Коментар: Постановою затверджено Ліцензійні умови та Перелік видів робіт провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорій складності.

Порівняно з попередніми Ліцензійними умовами (наказ Міністерства економічного розвитку та будівництва України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у будівництві, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури» від 27.01.2009 № 47), новий документ втричі зменшив кількість робіт у сфері будівництва, які підлягають ліцензуванню.

Зі списку робіт, які підлягають ліцензуванню виключено:

роботи з проектування, оскільки сьогодні виконавці цих робіт проходять професійну атестацію – сертифікацію

роботи інжинірингової діяльності, виконавці частини яких також отримують сертифікати

роботи з будівництва об'єктів I-III категорій складності

З моменту набуття чинності нових Ліцензійних умов, окремі документи будуть розглядатися Державною архітектурно-будівельною інспекцією України тільки у разі їх оформлення за формами згідно з додатками до цих Ліцензійних умов. До цих документів належать:

заяви про отримання, анулювання, переоформлення ліцензії на провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV категорії або IV і V категорій складності	**заяви** про внесення змін до переліку видів робіт із провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів IV категорії або IV і V категорій складності, які підлягають ліцензуванню	**відомості** про виробничо-технічну базу, склад працівників за професійним та кваліфікаційним рівнем, технологію виробництва, інформаційно-правове забезпечення, наявну систему контролю якості виконання робіт, виконані заявником будівельно-монтажні роботи

Таким чином, нові Ліцензійні умови спрощують ведення господарської діяльності для проектантів, забудовників, що будують нескладні об'єкти та для надавачів інжинірингових послуг. Крім того, скорочено перелік робіт у сфері будівництва, які підлягають ліцензуванню.

1.4. Зовнішньоекономічна діяльність

Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до Правил здійснення за межі України та в Україні переказів фізичних осіб за поточними валютними неторговельними операціями та їх виплати в Україні» від 29.02.2016 № 123 (набула чинності 02.03.2016)

Коментар: Постановою пом'якшено окремі вимоги до підтвердних документів, які мають подаватися фізичними особами-резидентами при здійсненні переказів за межі України.

Згідно зі змінами, при здійсненні переказів за межі України фізичними особами-резидентами дозволено надавати до банку підтвердні документи, роздруковані з мережі Інтернет.

Таким чином, введено спрощений порядок, який буде застосовуватися до переказів за межі України на суму, що перевищує 15 тис. грн. в еквіваленті. Зокрема, перекази на такі цілі: оплату лікування в медичних закладах іншої держави, транспортування хворих, навчання, придбання літератури та передплатних видань та деякі інші.

Постанова Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» № 140 від 03.03.2016 (набула чинності 05.03.2016)

Коментар: Дія Постанови направлена на лібералізацію адміністративних заходів на грошово-кредитному та валютному ринках :

Фізичні особи	Юридичні особи
Пом'якшено: Обсяг видачі (отримання) готівки з валютних рахунків клієнтів через каси та банкомати на одного клієнта в еквіваленті за офіційним курсом НБУ: **з 20 000 гривень до 50 000 гривень на добу**. Видача готівкових коштів у національній валюті через каси та банкомати в межах до **500 000** гривень на добу на одного клієнта (попередньо – 300 000 гривень). Підвищено максимальну суму продажу готівкової іноземної валюти з **3 000 до 6 000** гривень в еквіваленті.	**Продовжені норми:** Обов'язковий **продаж надходжень** в Україну в іноземній валюті на користь юридичних осіб у розмірі **75%**. Розрахунки за операціями з експорту та імпорту товарів **до 90 днів**. **Заборона** дострокового погашення резидентами кредитів, позик в іноземній валюті за договорами з нерезидентами
Відновлення притоку як гривневих депозитів, так і депозитів у валюті, загальне відновлення довіри до банківською системи, детінізація готівкового валютного ринку.	Є необхідними для збереження позитивних тенденцій на грошово-кредитному та валютному ринках, а також для запобігання відтоку капіталу за межі України

В цілому, новий погляд на використання важелів регулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринку, що пропонується Постановою, сприятиме подальшому відновленню довіри до банківської системи і припливу депозитів не лише в гривні, а й у валюті та лібералізації адміністративних заходів на грошово-кредитному та валютному ринках відносно фізичних осіб.

З 5 березня набули чинності зміни внесені до Постанови НБУ № 140, що мають наступні позитивні наслідки для ведення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання:

докапіталізація банків,

реструктуризації зовнішніх кредитів,

забезпечення прозорого застосування норми щодо заборони на дострокове погашення резидентами зовнішніх кредитів та позик.

Постанова Правління Національного банку України від 03 березня 2016 року № 139 «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 23 лютого 2015 року № 124» (набула чинності 05.03.2016)

Коментар: Постановою змінено умови постачання енергетичних товарів в Україну

Проблеми, що обумовили прийняття Постанови № 139

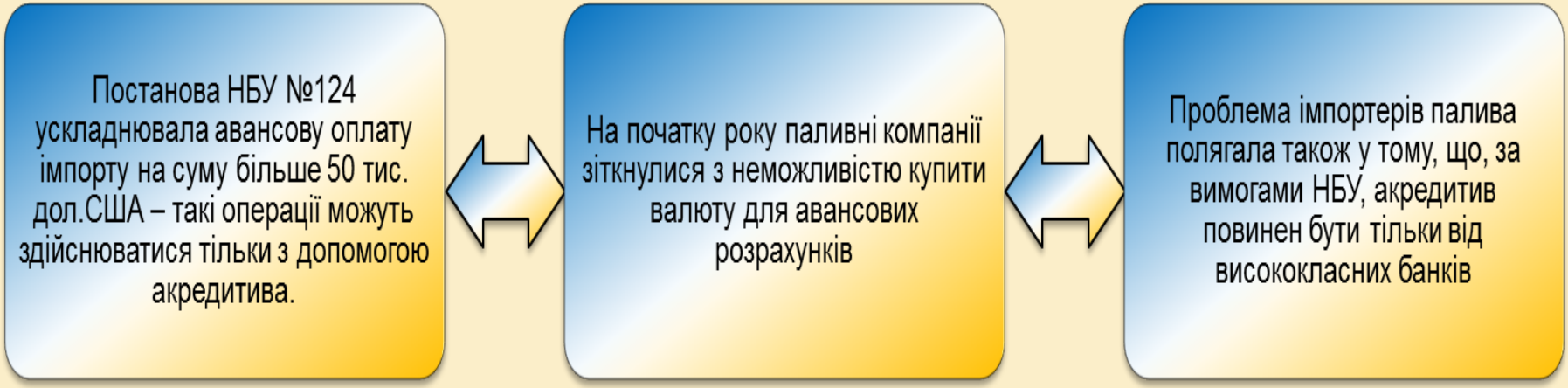

Постанова НБУ № 124 від 23.02.2015 «Про особливості здійснення деяких валютних операцій»

Мета: посилення контролю за здійсненням імпортерами валютних операцій за зовнішньоекономічними договорами (контрактами) з використанням авансових платежів (попередньої оплати).

Особливості: Запроваджуються додаткові заходи щодо діяльності банків у сфері проведення валютних операцій. Зазначені адміністративні заходи стосуються виключно імпортерів.

Прийняті заходи:

заборона на здійснення уповноваженими банками ***купівлі валюти*** за дорученням клієнтів, якщо для цього використовуються залучені клієнтами кредитні кошти;

для здійснення уповноваженим банком авансових платежів за імпортним контрактом клієнта, загальна вартість якого ***перевищує 50 тис. дол. США*** (в еквіваленті), ***необхідно мати підтвердження*** (дозвіл) НБУ (є виключення);

за імпортними контрактами, загальна вартість яких **не** ***перевищує 50 тис. дол. США***, компанії можуть здійснювати попередню оплату ***без додаткової перевірки*** з боку Національного банку України.

операції банків зі здійснення платежів за імпортними контрактами клієнтів, загальна вартість яких ***перевищує 500 тис. дол. США***, мають проводитися ***виключно*** з використанням ***акредитивної форми*** розрахунків. У цьому разі акредитив має бути підтверджений банком, який має рейтинг не нижче інвестиційного класу. Зазначені обмеження стосуються операцій банків щодо купівлі та перерахування іноземної валюти як за операціями клієнтів, так і за власними операціями банків.

Постанова НБУ № 139 від 03.03.2016 «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 23 лютого 2015 року № 124»

Спрощено: умови для імпорту енергоресурсів: нафта, газ природний, неопромінені паливні елементи, електроенергія, бензин, мазут та дизпаливо.

Постановою скасовано вимогу здійснювати авансові платежі в іноземній валюті за імпортні операції резидентів з купівлі деяких товарів за зовнішньоекономічним договором, загальна вартість якого перевищує 500 тис. дол. США (в еквіваленті), виключно з використанням акредитивної форми розрахунків.

Цією ж Постановою спрощені розрахунки щодо імпортних операцій резидентів з купівлі товарів:

військового призначення, товарів подвійного використання та послуг (технічної допомоги) подвійного використання, (згідно з Законом України “Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання”);

за рахунок коштів, залучених безпосередньо цими резидентами за кредитами, позиками відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, або від міжнародних фінансових організацій, членом яких є Україна, або від міжнародних фінансових організацій, за договорами з якими Україна зобов'язалася забезпечувати правовий режим, який надається іншим міжнародним фінансовим організаціям.

Раніше будь-який імпорт, обсяги якого перевищували 500 тис. дол США здійснювався виключно за допомогою акредитива. Постановою спрощується дана процедура для такого неоднорідного переліку як товари критичного імпорту, товари військового призначення та товари, що імпортуються за рахунок міжнародних договором України..

Таким чином, завдяки спільній роботі НБУ та Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, зміни до постанови НБУ № 124 (Постанова №139») сприяють забезпеченню належних умов для безперебійного постачання енергетичних товарів в Україну. Зокрема, як результат дії НПА очікується уповільнення зростання цін на паливо. Це вимога практично виключає схемні операції і махінації з паливом.

1.5. Контрольно-перевірочна діяльність

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування планових та позапланових перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування» від 16 березня 2016 р. № 182 (набула чинності 29.03.2016)

Коментар: Порядком визначено процедуру проведення Державною регуляторною службою як спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування:

Планові перевірки:

- строк проведення - не більше 15 робочих днів;
- не частіше одного разу на рік, на підставі відповідного наказу;
- ДРС надсилає органу ліцензування повідомлення про проведення такої перевірки не пізніше ніж за 10 днів до її початку

Позапланові перевірки:

- строк проведення - не більше 10 робочих днів;
- вивчаються лише ті питання, що стали підставою для її проведення;
- орган ліцензування не повідомляється

Порядком передбачено вимоги щодо підготовки документів, необхідних для проведення перевірки та оформлення її результатів (наказ про проведення перевірки, посвідчення на проведення перевірки, акт перевірки), перелік питань, що вивчаються під час проведення перевірки, тощо.

Таким чином, дія Постанови сприятиме встановленню процедури здійснення державного нагляду за додержанням органами ліцензування вимог законодавства у відповідній сфері.

1.5. Публічні закупівлі

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі «Про затвердження Примірного положення про тендерний комітет або уповноважену особу (осіб)» від 30.03.2016 № 557

Коментар: Наказом передбачено створення тендерного комітету або на підставі власного розпорядчого рішення /трудового договору (контракту) призначити уповноважену особу (осіб).

Відповідно до ст. 11 Закону передбачено створення тендерного комітету або на підставі власного розпорядчого рішення /трудового договору (контракту) призначення уповноваженої особи (осіб). Наказом затверджено основні функції та обов'язки тендерного комітету, голови та секретаря тендерного комітету, а також уповноваженої особи (осіб).

Оскільки до тендерного комітету повинно входити не менше п'яти осіб і фактично всі обов'язки відповідно до наказу по організації та проведенні тендерів покладається на секретаря тендерного комітету, призначення уповноваженої особи (осіб) позитивно вплине на організаційний процес проведення тендерів.

З недоліків можна виділити наступні:

- недоцільність у призначенні однієї уповноваженої особи (враховуючи об'єми закупівель та відпустки, лікарняні тощо), ;
- - голова тендерного комітету відповідно до ст. 11 Закону несе персональну відповідальність щодо роботи тендерного комітету, така ж норма повинна покладатися і на уповноважену особу (осіб).

1.6. Якість законодавства в сфері регуляторної політики

Постанова кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308» від 16 грудня 2015 р. № 1151 (набула чинності 15.03.2016)

Коментар: Постановою внесено зміни до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта

Переваги та проблемні аспекти Постанови №1151

Переваги	Проблемні моменти
детальний аналіз регуляторного акту, що дозволяє приймати нові НПА з повним обґрунтуванням доцільності	громіздкість та складність нової методики
Розмежування розміру підприємств при оцінки впливу НПА на суб'єктів господарювання	значні витрати часу на проведення аналізу впливу регуляторного акта (пошук статистичних даних, відстеження тощо)
Виділення мікро- та малого підприємництва при аналізі витрат та втрат від дії НПА, що дозволяє розробляти компенсаторні механізми для усунення бар'єрів суб'єктів малого бізнесу	необхідність наявності персоналу з достатніми навичками та компетентностями з проведення такої детальної та різноспрямованої оцінки
	Додаток 1 II розділ при визначенні цілей державного регулювання за обраними альтернативами не зрозуміло чи є необхідним розглядання всіх перелічених в графі Примітки: - форм регулювання залежно від предмету регулювання; - факторів впливу на сферу інтересів держави - факторів впливу на сферу інтересів громадян - факторів впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Крім вищезазначених проблемних аспектів, можна виділити наступні:

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва в межах М-Тесту не передбачають процедури надання консультацій відповідним органом суб'єкту малого підприємництва

Незрозумілою є необхідність проведення повторної оцінки витрат суб'єктів малого підприємництва для скорегованих процедур (пункт 5 Додатку 4) починаючи з пункту 2 додатку 4.

Пропозиції щодо подальшого удосконалення методики

1. Визначення та закріплення в Постанові КМУ сутності, змісту та переліку якісних і кількісних показників аналізу впливу регуляторного акта.

2. Якщо показники, що характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності) є додатковими для визначення результативності НПА, слід додати до VIII Розділу Додатку 1 роз'яснювальну фразу «окрім визначених обов'язкових показників результативності регуляторного (п. 10 Методики)»

3. Пункт 11. Методики «Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта можуть бути виражені у кількісній формі. У разі неможливості обчислення розмірів тієї чи іншої вигоди або витрати наводиться текстовий опис результативності акта» потребує роз'яснення, коли саме, в яких випадках є можливим наводити текстовий опис результативності акта.

4. IV розділ Додатку 1 містить словосполучення "найбільш оптимальний", яке необхідно замінити на "оптимальний"

5. Пункт 7 Методики містить відсутні в Додатках елементи аналізу регуляторного впливу НПА "наводиться оцінка впливу зовнішніх факторів на дію акта з визначенням та порівнянням позитивних і негативних обставин, які можуть впливати на виконання вимог акта; оцінка можливості впровадження та виконання вимог акта органами державної влади і органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами; характеристика механізму повної або часткової компенсації можливої шкоди у разі настання очікуваних наслідків дії акта; а також зазначається періодичність здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У БЕРЕЗНІ 2016 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1996 р. №229 і від 15 лютого 2002 р. №155» **від 02.03.2016 р. №159**	**12.03.2016**	Моніторинг за березень
	Наказ Міністерства юстиції України «Про запровадження пілотного проекту організації розгляду звернень та особистого прийому громадян посадовими особами Міністерства юстиції України та його територіальних органів в режимі відеоконференц-зв'язку» **від 10.02.2016 № 365/5**	**04.03.2016**	Моніторинг за березень
	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку функціонування порталу електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи» **від 23.03.2016 № 784/5**	**29.03.16**	Моніторинг за березень
	Наказ Міністерства інфраструктури України «Про внесення змін до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні» **від 27.01.2016 № 26**	**18.03.2016**	Моніторинг за березень

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У ГРУДНІ 2015 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Зовнішньоекономічна діяльність	Постанова Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» **№ 140 від 03.03.2016**	**05.03.2016**	Моніторинг за березень
	Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до Правил здійснення за межі України та в Україні переказів фізичних осіб за поточними валютними неторговельними операціями та їх виплати в Україні» **від 29.02.2016 № 123**	**02.03.2016**	Моніторинг за березень
	Постанова Правління Національного банку України від 03 березня 2016 року № 139 «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України **від 23 лютого 2015 року № 124»**	**05.03.2016**	Моніторинг за березень
Контрольно-перевірочна діяльність	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування планових та позапланових перевірок додержання органами ліцензування вимог законодавства у сфері ліцензування» **від 16 березня 2016 р. № 182**	**29.03.2016**	Моніторинг за березень

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. Міністерство економічного розвитку презентувало державний онлайн-портал адміністративних послуг. На даний момент ресурс працює в тестовому режимі.

Було електронізовано перші 12 послуг в Міністерстві економіки. На даний момент на порталі розміщено 16 послуг, які повністю переведені в електронний формат. Зазначається, що на порталі буде розміщена інформація про адміністративну послугу, список, шаблони та зразки документів, необхідних для її отримання, а також контактна інформація та місце отримання послуги. Крім того, впроваджуються механізми сплати за послуги.

Таким чином, портал передбачає спрощення процедури отримання адміністративних послуг для громадян і бізнесу [1].

3.2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України оприлюднено пропозиції до Плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів від 18.03.2015 № 357-р.

Метою заходу є актуалізація завдань чинного Плану заходів, а також його доповнення новими ініціативами, запропонованими органами виконавчої влади та громадськістю.

Запропонованими ініціативами передбачається спрощення та удосконалення умов ведення бізнесу з питань сільського господарства, державного, митного, санітарного та ветеринарного контролю, телекомунікацій, інфраструктури, будівництва, СРО, пожежної безпеки, медичного обслуговування, цінового регулювання, земельних відносин та оподаткування.

[1] Минэкономразвития представило государственный онлайн-портал административных услуг [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.5.ua/

Основними напрямами визначено наступні:

1. Спрощення ліцензійних і дозвільних процедур регулювання господарської діяльності
2. Удосконалення процедур технічного регулювання господарської діяльності
3. Удосконалення процедури державного нагляду (контролю) за регулюванням господарської діяльності
4. Спрощення процедур митного та податкового регулювання господарської діяльності
5. Покращення позицій України у рейтингу «Ведення бізнесу» (Doing Business)
6. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності в аграрній галузі
7. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у харчовій галузі
8. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у будівельній галузі
9. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у галузі електроенергетики
10. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у нафтогазовій галузі
11. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у сфері інформаційних технологій
12. Спрощення умов провадження підприємницької діяльності у сфері телекомунікацій.

Всього протягом 2016 року планується здійснити 131 захід, в межах 12 виділених напрямків.

4. Оцінка якості проведення АРВ проектів регуляторних актів

4.1. Практика застосування Методики проведення АРВ, яка діяла до 15.03.2016

З 1.01.2016 р. в Моніторинг додано 4 розділ «Оцінка якості проведення АРВ проектів регуляторних актів». Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, кількісна оцінка проекту передбачає наявність прогнозних значень показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Відповідно до цього, пропонується оцінювати проведений АРВ проектів за допомогою коефіцієнту повноти кількісної оцінки (Кк), який розраховується наступним чином:

Кк = 0, - у випадках, коли жоден з 4-х обов’язкових показників не розрахований та не має якісної оцінки.

Кк = 0,25 - коли розраховано один з показників

Кк = 0,50 - коли розраховано два з показників

Кк = 0,75 - коли розраховано три з показників

Кк = 1 - коли наведені розрахунки по всім чотирьом показникам.

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (Ко), який дорівнює:

Ко = Кко/Кзаг, де

Ко - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

Кко - кількість показників оцінених описовим способом

Кзаг - кількість оцінених показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити два критерії: наявність проведеного аналізу вигод та витрат у простій (перелік очікуваних позитивних та негативних факторів) або складній (із застосуванням різноманітних економічних моделей) формі (п. 7,8 Постанови) та оцінка усіх прийнятних альтернативних способів досягнення встановлених цілей. Згідно до п.5 Постанови, при визначенні та оцінці усіх прийнятних альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання наводяться не менше ніж два можливих способи; оцінка кожного із способів; причини відмови від застосування альтернативних способів розв'язання проблеми; аргументи щодо переваги обраного способу. Згідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

Кяк = 0 - у випадках, коли жоден з 2-х критеріїв не має якісної оцінки

Кяк = 0,5 - коли наведено дані по одному з показників

Кяк = 1 - коли наведені дані по обом показникам.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та розраховується, як:

КІ = (Кяк+Кк)/2, де

Кяк - коефіцієнту повноти якісної оцінки

Кк - коефіцієнту повноти кількісної оцінки

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за березень 2016 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	**Міністерство соціальної політики України**	1	0,5	0,5	1	0,5	12
2	**Міністерство регіонального розвитку та будівництва**	4	1	1	1	1	1
3	**Міністерство освіти і науки України**	1	1	1	1	1	1
4	**Міністерство фінансів України**	6	0,58	0,66	0,66	0,62	9
5	**Міністерство інфраструктури України**	1	1	0,75	1	0,87	3
6	**Міністерство економічного розвитку і торгівлі**	12	0,95	1	1	0,97	2
7	**Міністерство аграрної політики та продовольства України**	2	0,75	0,87	1	0,81	5
8	**Міністерство енергетики та вугільної промисловості України**	3	1	0,66	0,83	0,83	4
9	**Міністерство екології та природних ресурсів**	6	1	0,33	0,79	0,66	9

*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному міністерству.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за лютий 2016 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Служби та інспекції							
10	Державна авіаційна служба	2	1	1	1	1	1
11	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	3	1	0,16	0,33	0,58	10
12	Державна фінансова інспекція України	1	1	1	1	1	1
13	Державна фіскальна служба України	9	0,66	0,72	0,9	0,69	7
14	Державна екологічна інспекція	1	1	0,75	1	0,*7	3
15	Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України	3	0,66	0,5	0,66	0,58	10
Фонди, комітети, комісії							
16	Антимонопольний комітет України	2	0,75	0,5	0,5	0,62	9
17	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	5	0,4	0,4	0,2	0,4	13
18	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	5	0,7	0,35	0,28	0,52	11
19	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	4	0,5	1	0,93	0,75	6

Розподіл державних органів за рівнем підготовки та кількістю розроблених АРВ проектів нормативно-правових актів

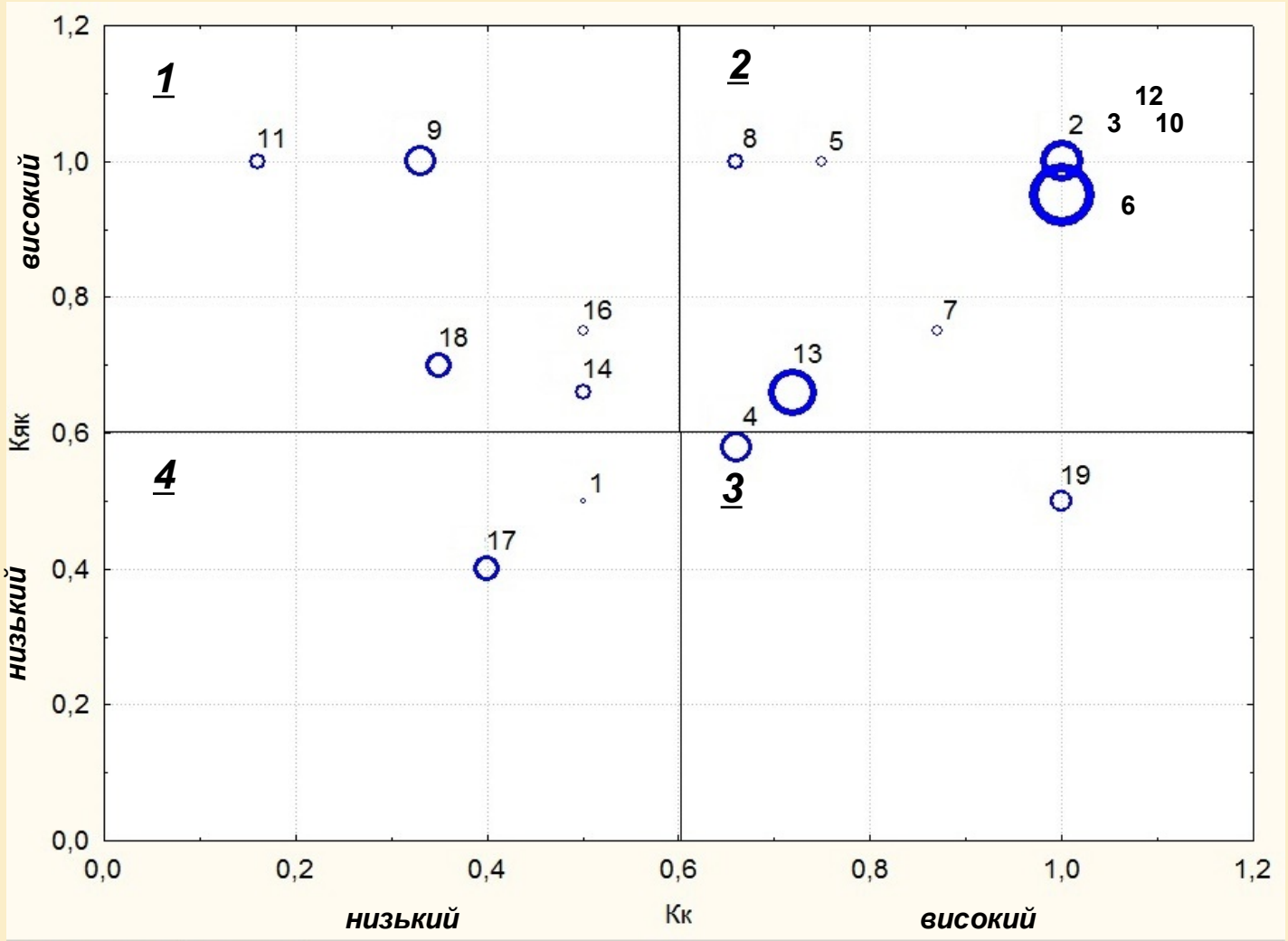

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 23,24

1. Згідно з графіком розподілу за якістю підготовки проектів АРВ, найкращі результати мають державні органи, які знаходяться в **2 квадранті (9 органів)**. Це: Міністерство регіонального розвитку та будівництва, Міністерство освіти і науки України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Державна авіаційна служба, Державна фінансова інспекція України, Державна фіскальна служба Україн. Вищезазначені державні органи мають найкращі показники **коефіцієнтів повноти якісної та кількісної оцінки**. Кк знаходиться в діапазоні від 0,7 до 1; Кяк – від 0,65 до 1. Окремо можна виділити Міністерство регіонального розвитку та будівництва, Міністерство освіти і науки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Державна авіаційна служба та Державна фінансова інспекція України, які розробили найбільшу кількість проектів та якісно провели АРВ.

2. Державні органи, які згідно до графіку знаходяться в **1 та 3 квадрантах мають середній рівень підготовки АРВ** проектів нормативно-правових актів. До **1 квадратну потрапили 5 органів**: Міністерство екології та природних ресурсів, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державна екологічна інспекція, Антимонопольний комітет України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. За даними графіку, наведені державні органи мають високий рівень проведення якісної оцінки проектів НПА та досить низький рівень проведення кількісної оцінки. В Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України та Міністерство екології та природних ресурсів якісна оцінка проектів НПА проведена в повній мірі (Кяк=1).

3. В **3 квадратні** виділено державні органи, які мають досить високий рівень проведення кількісної оцінки та середній рівень коефіцієнту повноти якісної оцінки. До нього увійшло **2 органа**: Міністерство фінансів України та Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

4. **4 квадрант** вважаться найгіршим з точки зору низьких показників якісної та кількісної оцінки проектів. За результатами проведеного аналізу до нього увійшли **2 органи:** Міністерство соціальної політики України (в якому відсутні АРВ окремих проектів на сайті) та Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. В більшості проектів розроблених НКЦПФР відсутня як кількісна, так і якісна оцінки. Відповідно до абз.4 ч.2 ст.3 Закону України від 11.09.2003 № 1160-IV дані проекти Рішень не є регуляторними актами. Однак, оскільки вони розроблені уповноваженим регуляторним органом, спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання – можна стверджувати про необхідність проведення повного АРВ.

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки,

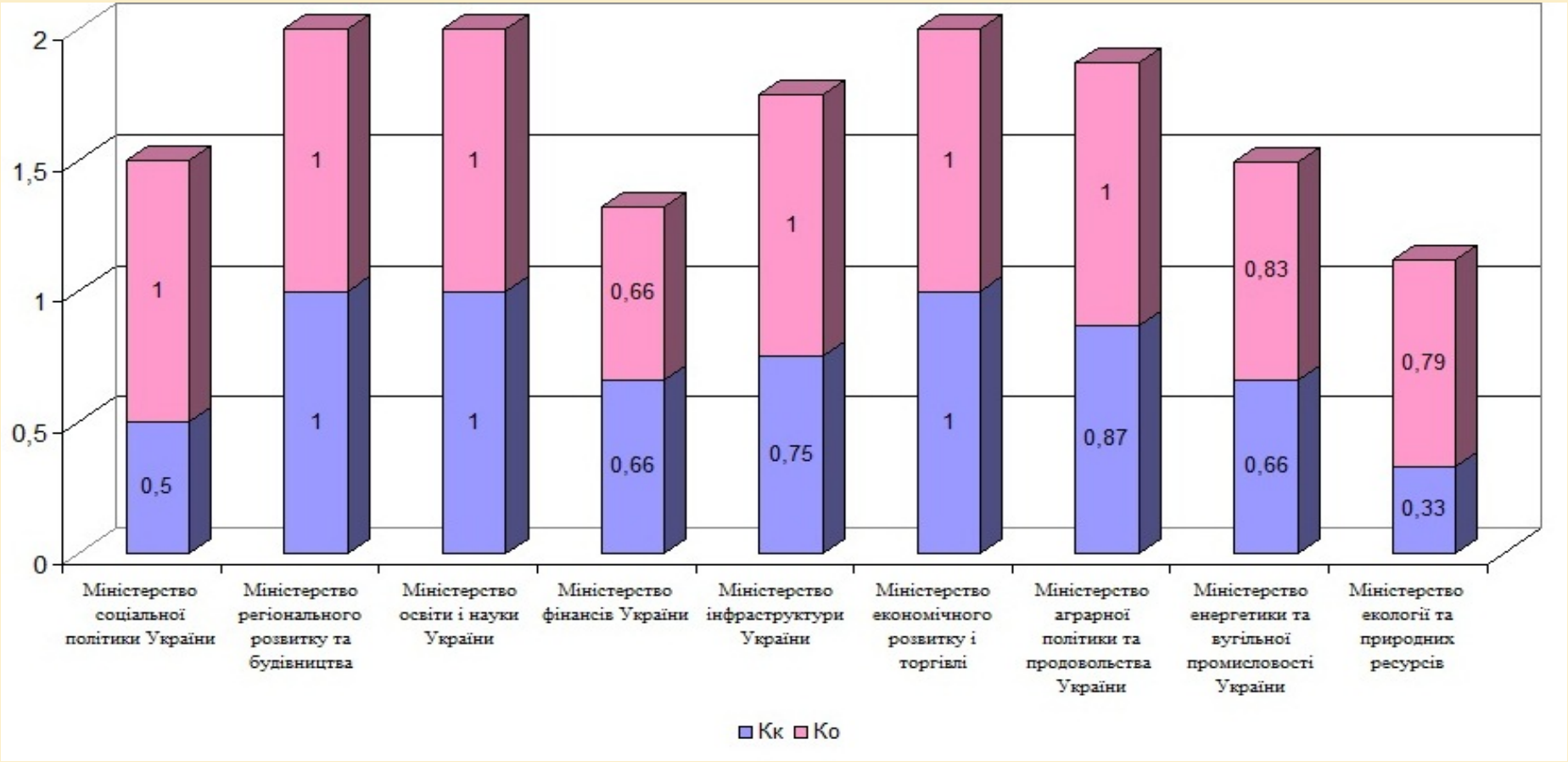

На графіку наведено порівняння коефіцієнтів повноти кількісного аналізу та описового заміщення кількісних показників, що показує співвідношення показників результативності, які були оцінені кількісно та за допомогою текстового способу. В усіх Міністерствах коефіцієнти описового заміщення кількісних показників мають досить високі бали, що свідчить про переважну відсутність числових значень критеріїв результативності в АРВ проектів. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: міністерства з низьким рівнем в яких **0 < Кк ≤ 0,4** (1 орган), міністерства з середнім рівнем, в яких **0,41 ≤ Кк ≤ 0,7 (3 органи),** міністерства з високим рівнем, в яких **0,71 < Кк ≤ 1** (5 органів).

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки,

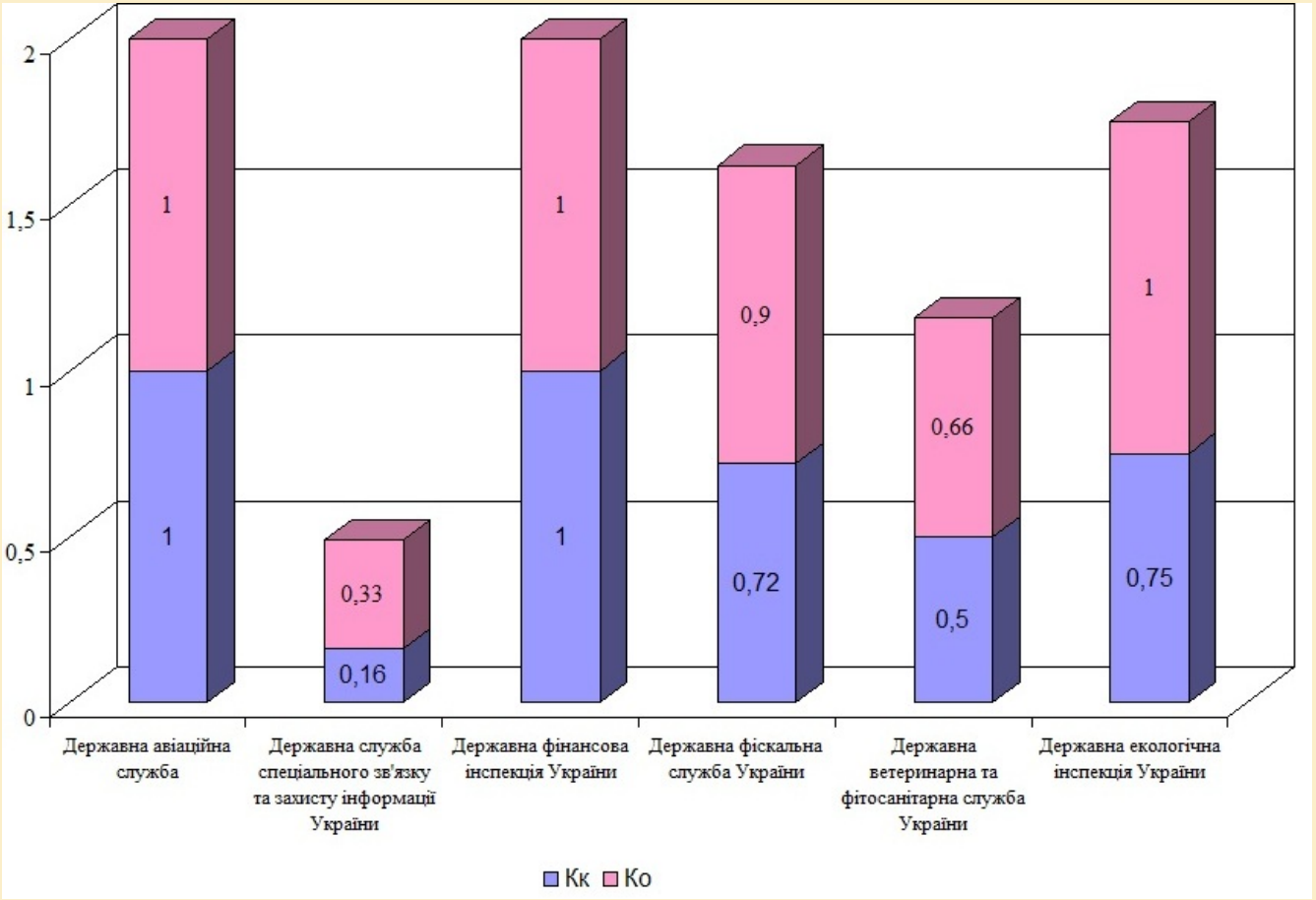

Згідно до діаграми, найнижчі показники коефіцієнту описового заміщення має Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації, що свідчить про переважну більшість числових показників результативності. Позитивною характеристикою даної групи державних органів є наявність кількісної оцінки в більшості АРВ до проектів НПА. В Державній авіаційній службі, Державній фінансовій інспекції України та екологічній інспекції, Ко=1, що свідчить про використання лише описового методу при визначення кількісних показників результативності проектів. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: служби з низьким рівнем в яких **0 < Кк ≤ 0,4** (**1 орган**), служби з середнім рівнем, в яких **0,41 ≤ Кк ≤ 0,7 (1 орган),** служби з високим рівнем, в яких **0,71 < Кк ≤ 1** (**4 органи**).

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки,

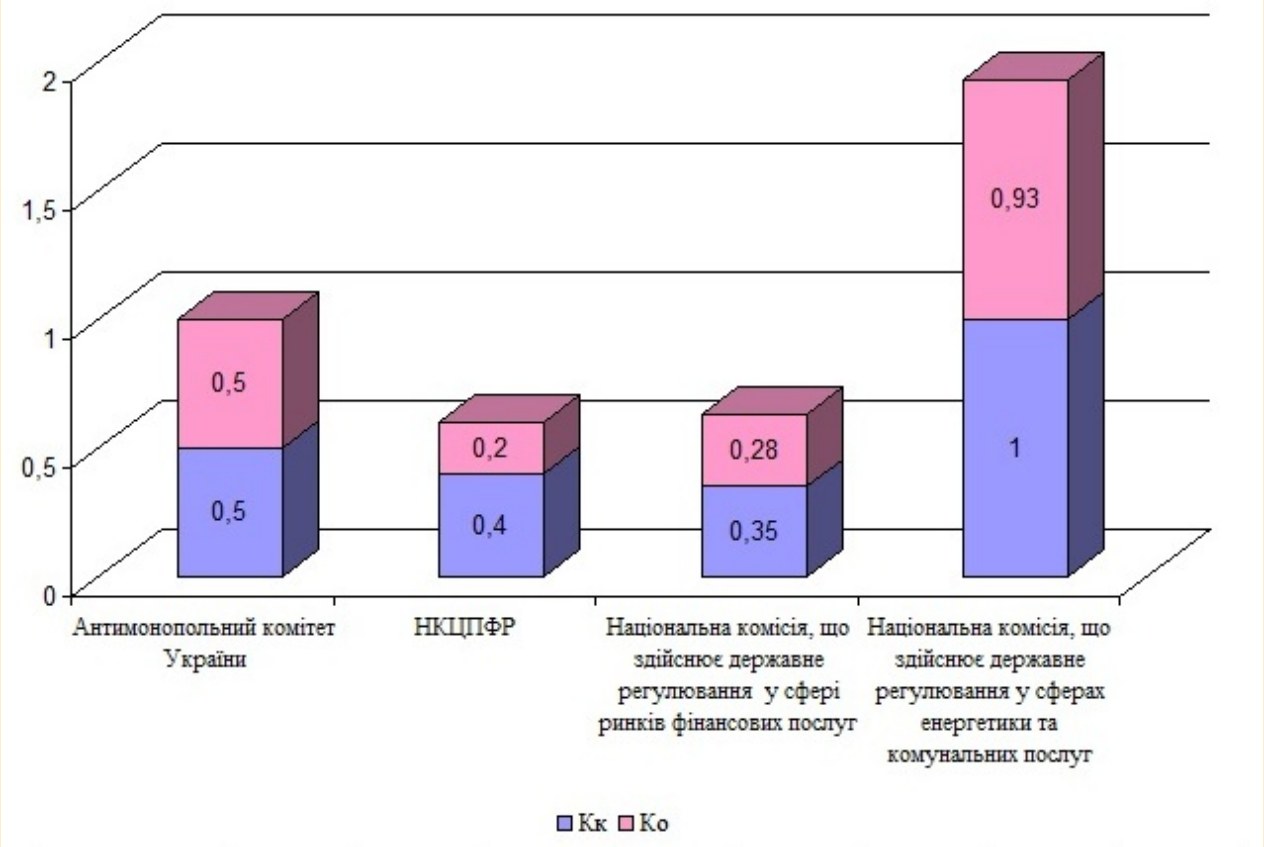

Згідно до діаграми найгірші показники має НКЦПФР та Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків послуг, в яких проведено переважно якісний аналіз проектів. В Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг показник Ко=0,93, що свідчить про наявність здебільшого описових показників результативності проектів. За рівнем проведення кількісної оцінки можна виділити три групи: державні органи з низьким рівнем в яких **0 < Кк ≤ 0,4** (**2 органи**); з середнім рівнем, в яких **0,41 ≤ Кк ≤ 0,7** (**1 орган**), служби з високим рівнем, в яких **0,71 < Кк ≤ 1** (**1 орган**).

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

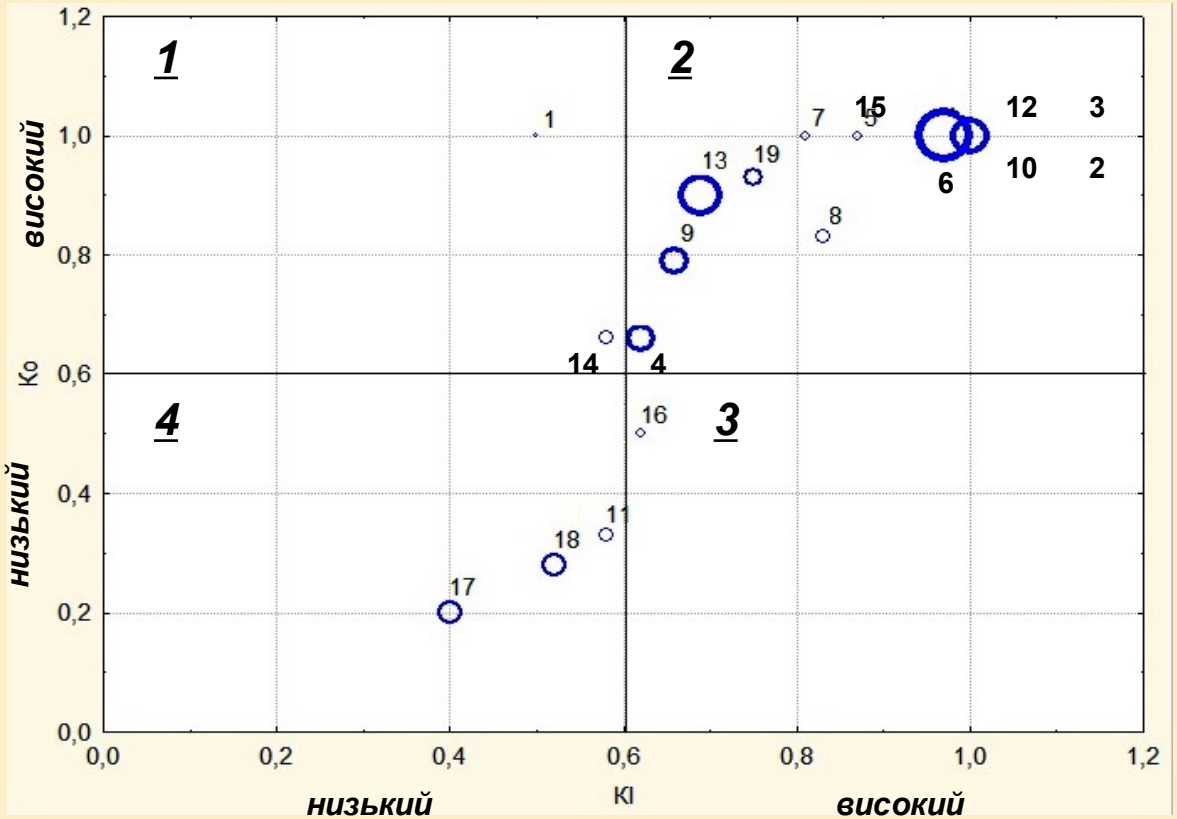

Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точку зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк. Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що в більшості державних органів (**13 органів, 2 квадрант**) проведений АРВ є досить повним з точку зору кількісної та якісної складової. Проте, кількісна оцінка проведена переважно з використанням описового методу. В той час, як в 1 органа (**3 квадрант**) показники КІ є високими, а коефіцієнт описового заміщення навпаки має середні значення, що свідчить про використання числових даних для основних критеріїв результативності.

Таким чином, за допомогою вищезазначеної методики було проведено оцінку АРВ проектів нормативно-правових актів. Для цього, було відібрано всі органи державної влади та розділено їх на три групи: міністерства; служби та інспекції; фонди, комітети та комісії. Було використано інформацію з офіційних сайтів державних органів. За результатаим проведеного аналізу можна зазначити наступне:

1. За березень 2016 року, **з 45 органів державної влади, 19** розробили проекти нормативно-правових актів (на 3 органи менше порівняно з лютим). З них, найбільша кількість в Міністерстві економічного розвитку та торгівлі (12), Державна фіскальна служба (9), Міністерство екології та природних ресурсів (6). Загалом за березень, регуляторними органами було розроблено на 53 проекти менше, ніж за лютий (а, саме 71).

2. За результатами розрахунків інтегрального показника (КІ), всім центральним органам виконавчої влади було призначено позицію в рейтингу. **Найвищі позиції в рейтингу** зайняли Міністерство регіонального розвитку та будівництва, Міністерство освіти та науки, Державна авіаційна служба та Державна фінансова інспекція, в яких значення КІ= 1. **Найгірші результати** з підготовки АРВ проектів НПА продемонстрували Міністерство соціальної політики України (аналогічно рейтингу за лютий), Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та Державна ветеринарна та фітосанітарна служба. В перших двох випадках це пов'язано з відсутністю АРВ до проектів.

3. Оскільки в Постанові №308 зазначено, що оцінка кількісних показників може бути наведена в текстовій або числовій формах, було введено два коефіцієнти: повноти кількісної оцінки та описового заміщення кількісних показників. З діаграм, наведених на слайдах 27,28,29 видно, що **в усіх АРВ проектів НПА, кількісний аналіз проведено з використанням обох методів**. З графіку на слайді 30, можна зробити висновки, що в **більшість державних органів**, **проводять кількісну оцінку переважно описовим методом**. Загалом, в більшості АРВ до проектів НПА, числові значення показників наведено лише для "кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта". Для інших трьох показників застосовано описовий метод, при чому в більшості АРВ до проектів зазначено, що надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта не планується та витрати часу суб'єктів не зміняться.

4. В більшості документів АРВ, якісна оцінка проведена в повній мірі (Кяк=1). Проте, за виділеними критеріями, аналіз вигод/витрат зроблено майже в кожному НПА, натомість, як розрахунок альтернатив наведено лише в частині проектів. Згідно до п.5 Постанови №308, при визначенні та оцінці усіх прийнятних альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання наводяться не менше ніж два можливих способи, у той час як в більшості проектів наведено лише один спосіб – це прийняття змін зазначених в проекті НПА. В такому випадку, умови критерію вважалися не виконаними. Варто зазначити, що в порівнянні з лютим 2016 року, загальна якість проведення АРВ дещо покращилась, проте, незважаючи на введення в дію змін до Постанови №308 та нової Методики проведення АРВ, лише деякі регуляторні органи дотримались вимог законодавства.

4.2. Практика застосування нової Методики проведення АРВ

З 15 березня 2016 року набула чинності Постанова кабінету Міністрів України “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308» від 16 грудня 2015 р. № 1151, якою було введено нову Методику проведення АРВ проектів нормативно-правових актів. Серед головних змін: проведення більш детального аналізу прийнятних альтернатив, з урахуванням їх впливу на державу, суб’єктів господарювання та населення; методика проведення М-Тесту та правила розрахунку витрат на одного суб’єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта та бюджетних витрат. Незважаючи на те, що дані зміни спрямовані на покращення якості проведення АРВ та наближення до норма Європейського законодавства, детальний аналіз дав змогу виявити ряд недоліків, які потребують усунення.

Було проаналізовано сайти всіх державних органів влади, та виявлено, що на період з 15 по 31 березня, нову методику проведення аналізу регуляторного впливу проекту нормативно-правового акта застосували лише три органи, а саме: Державна авіаційна служба, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України та Міністерство фінансів України. За допомогою нової методики було розроблено 3 АРВ до проектів НПА.

Для цілей оцінки якості проведення АРВ, було проаналізовано основні розділи методики, та виділено якісні (Я) та кількісні (К) критерії (останні можуть мати числову (К) або описову форму (О)). З проведеного аналізу можна зробити наступні висновки:

- в усіх трьох проектах нормативно-правових актів чітко визначено проблему, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, оцінено її важливість та виділено суб'єктів, на яких вона може справляти негативний вплив.

- в кожному з проектів наведено не менше двох можливих альтернатив, оцінено вплив на сферу інтересів держави та суб'єктів господарювання, проте в 2 проектах відсутня оцінка впливу на сферу інтересів суб’єктів господарювання великого і середнього підприємництва.

- в жодному проекті не здійснено обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта та не визначено очікувані результати від прийняття акта. Це є суттєвими недоліками, адже регуляторними органами не проаналізовано механізм повної або часткової компенсації можливої шкоди у разі настання очікуваних наслідків дії акта та не визначено періодичність здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта. В такому випадку, прийнятий нормативно-правовий акт може містити корупційні ризики та порушення вимог законодавства.

- Показники результативності наведено в кожному з проаналізованих проектів, проте більшість з них визначено за допомогою описового методу.

- В одному з трьох проектів не визначено заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта.

Таким чином, проведена оцінка показала, що проблемними аспектами з точки зору регуляторних органів є нові пункти методики, а саме, здійснення розрахунку витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування та здійснення розрахунку витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва. Натомість, новий розширений спосіб опису можливих альтернатив, з розрахунком балів для вибору оптимального способу досягнення цілей регуляторного акта використано в повній мірі. При аналізі проектів нормативно-правових актів, розроблених на регіональному рівні, виявлено аналогічні проблеми. Для подальшого застосування методики, пропонується внести до Постанови №308, зміни зазначені на слайді 18, що дасть змогу усунути проблемні аспекти.

Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою

Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку

Національної Академії Наук України

Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України

під керівництвом:
першого заступника директора НІСД при Президентові України, чл.-корр. НАН України, доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України **О.С. Власюка**
та заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю.Б. Іванова**

за участю:
старшого наукового співробитника, к.е.н., доцента **О.Ю. Іванової**
аспірантів: **А. О. Удовенко, А. О. Сєніної, Ю.М. Малишко, Г.С. Севостьянової.**